

सर्व कायदेशीर अथवा न्यायालयीन विवादासाठी या आदेशाचा इंग्रजी अनुवाद अधिग्राह्य धरण्यात येईल.

महाव्यवस्थापक (विमानतळ), सिडको लि., नवी
मुंबई यांना नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय
विमानतळाकरिता रायगड जिल्ह्यातील
२५०.०६३५ हेक्टर वनजमिन वळती करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन आदेश क्रमांक: एफएलडी-१३१२/प्र.क्र.३५२ भाग-२/फ-१०
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक: ११/०७/२०१७

वाचा:-

- १) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/एनसी/॥/आयडी.१२०६०/(४९)/१६३१/१२-१३, दिनांक १९/१०/२०१२.
- २) महाराष्ट्र शासन, महसूल व वन विभागाचे पत्र क्र.एफएलडी-१३१२/प्र.क्र.३५२/फ-१०, दिनांक ०८/११/२०१२.
- ३) पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे पत्र एफ-नंबर-८-९५/२०१२-एफसी, दिनांक १७/१२/२०१३.
- ४) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/एनसी/॥/आयडी.१२०६०/(४९)/२३७३/१५-१६, दि.१८/०३/२०१६ व क्र.डेस्क-१७/एनसी/॥/आयडी.१२०६०/(४९)/२३७२/१६-१७, दि.२१/०३/२०१७.
- ५) महाराष्ट्र शासन, महसूल व वन विभाग पत्र समक्रमांक दिनांक ०७/०९/२०१६ व दि.०३/११/२०१६.
- ६) पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे पत्र एफ-नंबर-८-९५/२०१२-एफसी, दिनांक २४/०४/२०१७.

आदेश :-

ज्याअर्थी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी महाव्यवस्थापक (विमानतळ), सिडको लि., नवी मुंबई यांच्याकडून प्राप्त झालेला, नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळाकरिता रायगड जिल्ह्यातील २५०.०६३५ हेक्टर वनजमिन वळती करण्याचा प्रस्ताव राज्य शासनास उपरोक्त अ.क्र.१ येथील पत्रानुसार सादर केला होता;

आणि ज्याअर्थी, नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ प्रकल्प हा जनहितार्थ असून, भारत सरकारच्या वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० च्या मार्गदर्शक सूचनानुसार प्रकल्प स्थळ विवक्षित (site specific) आहे. तसेच या प्रकल्पासाठी पर्यायी वनेत्तर जमिन उपलब्ध नसल्याची बाब विचारात घेण्यात आली;

आणि ज्याअर्थी, महाराष्ट्र शासनाने या प्रस्तावाची काळजीपूर्वक छाननी केल्यानंतर वरील अ.क्र.२ अन्वये वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० च्या कलम-२ अन्वये २५०.०६३५ हेक्टर वनजमिन वळती करण्याची भारत सरकारला शिफारस केली होती;

आणि ज्याअर्थी, भारत सरकारने या प्रस्तावावर नीट विचार करुन, राज्य शासनाने वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० च्या कलम-२ खाली सादर केलेल्या प्रस्तावास वरील अ.क्र.-३ अन्वये तत्त्वतः मंजूरी दिलेली आहे. ही मंजूरी भारत सरकारच्या दिनांक १७/१२/२०१३ रोजीच्या पत्रात नमूद केलेल्या अटींची पूर्तता प्रकल्प यंत्रणा करेल याच्या अधीन राहून प्रदान केली आहे;

आणि ज्याअर्थी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी वरील अ.क्र.४ येथील पत्रान्वये व महाराष्ट्र शासनाने वरील अ.क्र.५ येथील पत्रान्वये अटी पूर्तता अहवाल पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांना सादर केला होता;

आणि ज्याअर्थी, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांनी रायगड जिल्ह्यातील २५०.०६३५ हेक्टर इतकी वनजमिन उपरोक्त प्रकल्पासाठी काही अटींसह वरील अ.क्र.-६ येथील पत्रान्वये वळती करण्यास अंतिम मान्यता दिली आहे;

आणि ज्याअर्थी, प्रकल्प प्राधिकरण म्हणजेच महाव्यवस्थापक (विमानतळ), सिडको लि., नवी मुंबई यांना जनहित याचिका क्र.८७/२००६ च्या अनुषंगाने मा.उच्च न्यायालयातील नोटीस ऑफ मोशन क्र.४१९/२०११, दिनांक २९/१०/२०१३ अन्वये कांदळवन क्षेत्रात नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळाचे काम करण्यासाठी मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी परवानगी दिली आहे;

म्हणून आता महाराष्ट्र शासन याद्वारे असे निर्देश देत आहे की, प्रकल्प प्राधिकरण म्हणजेच महाव्यवस्थापक (विमानतळ), सिडको लि., नवी मुंबई यांना नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळाकरिता रायगड जिल्ह्यातील प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्या पत्रासह जोडलेल्या प्रकल्प प्रस्तावात अधिक तपशिलात नमूद केलेली आणि खाली दिलेल्या अनुसूचीमध्ये नमूद केलेली रायगड जिल्ह्यातील एकूण २५०.०६३५ हेक्टर वनजमिन या प्रकल्पासाठी वळती करण्यात यावी. हे वळतीकरण भारत सरकारच्या दि.१७/१२/२०१३ व दि.२४/०४/२०१७ रोजीच्या पत्रातील अटी व शर्तीच्या पूर्ततेच्या अधीन राहून तसेच खालील अटींच्या पूर्ततेनंतर पूर्ण करण्यात यावे:-

- १) वर नमूद केलेल्या भारत सरकारच्या तत्त्वतः मान्यता व अंतिम मान्यतेच्या पत्रातील विहित केलेल्या सर्व अटींचे प्रकल्प यंत्रणा अनुपालन करेल. प्रकल्प यंत्रणा सर्व अटींचे तंतोतंत अनुपालन करेल याची मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), ठाणे हे खात्री करतील. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), ठाणे याबाबतचा अहवाल वेळोवेळी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना सादर करतील.
- २) मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दिनांक २९/१०/२०१३ रोजी दिलेल्या आदेशाचे पालन प्रकल्प यंत्रणेने करणे आवश्यक आहे.
- ३) वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० व त्याअंतर्गत केलेले नियम आणि मार्गदर्शक सूचना व या आदेशातील अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न करणे हे वन (संवर्धन), १९८० चा भंग ठरेल आणि त्याप्रमाणे याबाबत वैधानिक कारवाई करण्यात येईल.
- ४) उपरोक्त अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न केल्यास (non-compliance) संबंधित मुख्य वनसंरक्षक / उप वनसंरक्षक, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत दि.२५/१०/१९९२ रोजी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनातील कलम १.९ नुसार

अहवाल राज्य शासनामार्फत क्षेत्रिय मुख्य वनसंरक्षक, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, पश्चिम मध्य क्षेत्र, नागपूर यांना सादर करतील.

अनुसुची

गावाचे नांव	तालुका व जिल्हा	वैधानिक दर्जा	
		कांदळवन क्षेत्र (हेक्टर)	मानीव राखीव वन (हेक्टर)
कोपर	तालुका पनवेल, जिल्हा रायगड	२३.७१०	-
वडघर		-	-
पारगांव		३६.०५८	-
पारगांवदुंगी		१८.५०३	-
उलवे		०.२१२	६३.७९
तरघर		३.९२५	-
सोनखर		-	-
ओवळे		८.९९०	७७.६६६५
वाघिवली		०.५९४	-
क्रिक एरिया		९.७८६	-
पनवेल		६.८२९	-
बांबवी		-	-
एकूण		१०८.६०७	१४१.४५६५
एकूण २५०.०६३५ हेक्टर			

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०७११११०७०११८१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वीरेन्द्र तिवारी)

मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय)

प्रत- टप्पा-१ व टप्पा-२ च्या मंजूरी आदेशासह वरील आदेश आपल्या वेबसाईटवर अपलोड करण्याच्या विनंतीसह :

१. सचिव, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली
२. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रिय कार्यालय (पश्चिम मध्य क्षेत्र), नागपूर

प्रत :

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
३. प्रधान सचिव (नगर विकास), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
६. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कॅम्पा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
७. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संधारण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
८. मुख्य वनसंरक्षक (वन संवर्धन), नागपूर
९. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), ठाणे
१०. जिल्हाधिकारी, रायगड
११. उप वनसंरक्षक, अलिबाग
१२. महाव्यवस्थापक (विमानतळ), सिडको लि., बेलापूर, नवी मुंबई
१३. निवडनस्ती (फ-१०)

२. जिल्हाधिकारी, रायगड व उप वनसंरक्षक, अलिबाग यांना निर्देशित करण्यात येते की, वरील आदेशाची प्रत स्थानिक संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना पाठविण्यात यावी. तसेच त्यांनी वरील आदेश त्यांच्या कार्यालयातील सूचना फलकावर तसेच वरील कार्यालय प्रमुखांच्या सूचना फलकावर सर्वसामान्य जनतेच्या माहितीसाठी प्रदर्शिले जातील याची खात्री करावी.

३. महाव्यवस्थापक (विमानतळ), सिडको लि., बेलापूर, नवी मुंबई यांना निर्देशित करण्यात येते की, वन मंजुर्यांचे सर्व आदेश, सर्व्हे क्र., गट क्र. त्यांचे प्रत्येकाचे क्षेत्र आणि वैधानिक दर्जा इ. सह आणि केंद्र शासनाने मान्यतेच्या आदेशात घातलेल्या अटी व संरक्षित बाबी यांच्यासह एक स्थानिक भाषेतील व एक इंग्रजी भाषेतील प्रसिध्द अशा दोन दैनिक वृत्तपत्रात प्रसारित करावेत व त्याची प्रत मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), ठाणे / उप वनसंरक्षक, अलिबाग यांना सादर करावी.

४. स्थानिक स्वराज्य संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना निर्देशित करण्यात येते की, आदेशांची प्रत मिळाल्यापासून ३० दिवसापर्यंत सदर आदेश सूचना फलकावर प्रदर्शित करावे.

Diversion of 250.0635 ha. of forest land in favour of General Manager (Airport), CIDCO Ltd., Navi Mumbai for establishment of Navi Mumbai International Airport in Dist. Raigad of Maharashtra.

**Government of Maharashtra
Revenue and Forest Department
Government Order No. FLD-1312/CR-352/ Part-2/F-10**

Mantralaya, Mumbai-400032.

Date: 11/07/2017

Read:

- 1) Letter from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur No.Desk-17/NC/II/I.D.12060/(49)/1631/12-13, dt.19/10/2012.
- 2) Letter from Government of Maharashtra of No.FLD-1315/CR-352/F-10, dated 08/11/2012.
- 3) Letter from Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, New Delhi F.No-8-95/2012-FC, dated 17/12/2013.
- 4) Letter from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur No. Desk-17/NC/II/I.D.12060/(49)/2373/15-16, dt.18/03/2016 and No.Desk-17/NC/II/I.D.12060/(49)/2372/16-17, dt.21/03/2017.
- 5) Letter from Government of Maharashtra even No. dated 07/09/2016 and dt.03/11/2016.
- 6) Letter from Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, New Delhi F.No-8-95/2012-FC, dated 24/04/2017.

Order :-

Whereas, the Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force) Maharashtra State, Nagpur, vide his letter referred at Sr. no.1 above, has submitted a proposal to the State Government, which has been received from General Manager (Airport) CIDCO Ltd., CIDCO Bhavan, 6th Floor, C. B. D. Belapur, Navi Mumbai for diversion of 250.0635 ha. of forest land for establishment of Navi Mumbai International Airport in Dist. Raigad of Maharashtra;

AND whereas, General Manager (Airport) CIDCO Ltd., Navi Mumbai's proposal for establishment of Navi Mumbai International Airport in Dist. Raigad and as per Government of India, Forest (Conservation) Act, 1980 guidelines the project is site specific and non-availability of alternative non-forest land for establishment of Navi Mumbai International Airport in Dist. Raigad was considered;

AND whereas, Government of Maharashtra after careful scrutiny and consideration has recommended it to the Government of India to divert the 250.0635 ha. of forest land for the above project under section 2 of Forest (Conservation) Act, 1980, vide letter referred at Sr.no.2;

AND whereas, Government of India after due consideration, vide its letter referred at Sr. no. 3 above, granted in-principle approval to above proposal submitted by Government of Maharashtra for diversion of forest land under section-2 of Forest (Conservation) Act, 1980. The said approval is subject to fulfillment of certain conditions by the User Agency mentioned in its letter dated 17/12/2013;

AND whereas, the Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur vide letter referred at Sr.no.4 and Government of Maharashtra vide letter No.5 above, has submitted compliance of those conditions to the Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, New Delhi;

AND whereas, Ministry of Environment, Forests and Climate Change, Government of India, New Delhi accorded final approval under section-2 of Forest (Conservation) Act, 1980, for diversion of 250.0635 Ha. of forest land for establishment of Navi Mumbai International Airport in Dist. Raigad with certain conditions, vide its letter referred at Sr. no. 6 above;

AND whereas, User Agency, i. e. General Manager (Airport) CIDCO Ltd., C. B. D. Belapur, Navi Mumbai has filed notice of motion No.419/2011 in PIL No.87/2006 and obtained permission of Hon'ble Bombay High Court for work of Navi Mumbai International Airport in the mangrove area vide order dated 29th October 2013;

NOW, therefore, Government of Maharashtra hereby directs that the forest land area of 250.0635 ha. more specifically described in the proposal submitted, vide letter mentioned at Sr.no.-1, here in above from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur and as per details given in the Schedule given below, be diverted to the User Agency, i. e. General Manager (Airport) CIDCO Ltd., CIDCO Bhavan, 6th Floor, C. B. D. Belapur, Navi Mumbai for establishment of Navi Mumbai International Airport in Dist. Raigad. The diversion shall be effected subject to the terms and conditions mentioned in the letter dated 17/12/2013 and dated 24/04/2017 of Government of India. This approval for diversion of forest land is also subject to compliance of following conditions by the User Agency-

1. The User Agency shall comply with all the conditions stipulated in the in-principle and final approval letters of Government of India, referred above. The Chief Conservator of Forest (Territorial), Thane shall ensure the strict compliance of the conditions by the User Agency. CCF will furnish the report in this regard to Additional Principal Chief

Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur from time to time.

2. The User Agency shall also comply with the order of Hon'ble Bombay High Court dated 29th October 2016.
3. Non-compliance of any of the conditions mentioned in this order and Rules and Guidelines made / issued under Forest (Conservation) Act, 1980, shall amount to violation of Forest (Conservation) Act, 1980 and action would be taken accordingly.
4. In case of non-compliance of any of the above conditions, the concerned Chief Conservator of Forests / Deputy Conservator of Forests shall report through the State Govt. to Regional Chief Conservator of Forests, Government of India, Ministry of Environment, Forests and Climate Change, Nagpur as per procedure laid down in the clause 1.9 of guidelines on 25/10/1992 under the Forest (Conservation) Act, 1980.

SCHEDULE

Village	Taluka & Dist.	Legal Status	
		Mangrove Area (ha.)	Deemed Reserved Forest(ha.)
Kopar	Tal. Panvel, Dist. Raigad	23.710	-
Wadghar		-	-
Pargaon		36.058	-
Pargaondungi		18.503	-
Ulwe		0.212	63.79
Targhar		3.925	-
Sonkhar		-	-
Owale		8.990	77.6665
Waghivali		0.594	-
Creek area		9.786	-
Panvel		6.829	-
Bambavi		-	-
Total		108.607	141.4565
Grand Total 250.0635 Ha.			

This Government Order of Maharashtra Government is available on its website www.maharashtra.gov.in. Reference no. for this is 201707111107011819. This order has been signed digitally.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

(Virendra Tiwari)

Chief Conservator of Forests (Mantralaya)

Copy forwarded with request to upload this order on their website along with the Stage-I and Stage-II clearances to:

1. Secretary, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, New Delhi
2. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Central), Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Regional Office (WCZ), Nagpur

Copy to:

1. Principal Chief Conservator of Forests (HoFF), Maharashtra State, Nagpur
2. Principal Chief Conservator of Forests (Wildlife), Maharashtra State, Nagpur
3. Principal Secretary (Urban Development), Urban Development Department, Mantralaya, Mumbai
4. Secretary, Tribal Development Department, Mantralaya, Mumbai
5. Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur.
6. Additional Principal Chief Conservator of Forests (CAMPA), Maharashtra State, Nagpur
7. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Conservation), Maharashtra State, Nagpur.
8. Chief Conservator of Forests (Forest Conservation), Nagpur.
9. Chief Conservator of Forests (Territorial), Thane.
10. Collector, Raigad
11. Deputy Conservator of Forests, Alibag
12. General Manager (Airport) CIDCO Ltd., CIDCO Bhavan, 6th Floor, C. B. D. Belapur, Navi Mumbai
13. Select File Desk F-10.

2. Collector, Raigad and Deputy Conservator of Forests, Alibag are hereby directed to forward the copy of this order to concerned Heads of Local Bodies, Panchayats, Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government and they shall also ensure the display of this order on their notice board as well as on the notice board of local self government bodies for the information of general public.

3. General Manager (Airport) CIDCO Ltd., CIDCO Bhavan, 6th Floor, C. B. D. Belapur, Navi Mumbai is hereby directed that they should publish the entire order of forest clearances granted in verbatim along with the details of Survey No., Gut No., area and legal status of each Survey, Gut No. etc. and along with the conditions and safe guards imposed by the Central Government while granting forest clearances in two widely circulated daily newspapers, one in vernacular language and other in English language and submit the copies of newspapers to Chief Conservator of Forests (Territorial), Thane & Deputy Conservator of Forests, Alibag.

4. Heads of Local Bodies, Panchayats and Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government are hereby directed to display the same on their notice board for 30 days from the date of receipt for the information of general public.